

## SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1961-1962.

16 AVRIL 1962.

**Projet de loi étendant l'application des lois sur les pensions de réparation aux conséquences de certains faits dommageables survenus sur les territoires de la République du Congo (Léopoldville) et du Ruanda-Urundi.**

### EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Gouvernement précédent avait déposé un projet de loi réglant la situation, au point de vue de la pension de réparation, des militaires belges appartenant à la Force publique de l'ex-Congo belge ainsi que des militaires de l'armée métropolitaine stationnés sur le territoire de l'ex-Congo belge et du Ruanda-Urundi. (Doc. Chambre des Représentants 644/1959-60 N° 1).

Ce projet avait pour objet principal de rendre les lois coordonnées sur les pensions de réparation applicables aux militaires de la Force publique du Congo belge à partir du 1<sup>er</sup> juillet 1960 et jusqu'à une date à déterminer par le Roi, compte tenu de l'évolution de la situation au Congo.

Il prévoyait en outre, sous certaines conditions, l'attribution du taux de pension le plus élevé, c'est-à-dire du taux réservé notamment aux blessés de guerre, tant aux militaires de la Force publique qu'aux militaires de l'armée métropolitaine envoyés en renfort.

Ce projet est devenu caduc par suite de la dissolution des Chambres.

R. A 6303.

## BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1961-1962.

16 APRIL 1962.

**Ontwerp van wet waarbij de toepassing van de wetten op de vergoedingspensioenen wordt uitgebreid tot de gevolgen van sommige schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan op het grondgebied van de Republiek Kongo (Leopoldstad) en van Ruanda-Urundi.**

### MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De vorige Regering had een wetsontwerp ingediend tot regeling van de toestand, ten opzichte van het vergoedingspensioen, van de Belgische militairen die behoren tot de Weermacht van het gewezen Belgisch-Kongo, alsook van de militairen van het Leger uit het moederland die hun standplaats hebben op het grondgebied van het gewezen Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi. (Doc. Kamer der Volksvertegenwoordigers 644/1959-60 N° 1).

Dat ontwerp had hoofdzakelijk ten doel de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen toepasselijk te maken op de militairen van de Weermacht van Belgisch-Kongo, van 1 juli 1960 af en tot op een datum die door de Koning moest worden vastgesteld, rekening houdend met de evolutie van de toestand in Kongo.

Het voorzag onder meer de toekenning, onder sommige voorwaarden, van het hoogste pensioenbedrag, m.a.w. van het bedrag dat inzonderheid is voorbehouden aan de oorlogsgekwesten, zo aan de militairen van de Weermacht als aan de militairen van het leger uit het moederland die ter versterking waren gestuurd.

Dat ontwerp is, ten gevolge van de ontbinding der Kamers, formeel vervallen.

R. A 6303.

Le présent projet soumis à vos délibérations, a été rédigé dans l'esprit d'ouvrir le droit à pension non seulement aux militaires de la Force publique, mais encore à tous les civils belges, quelle que soit leur qualité, qui au cours d'une action tendant à la protection, au sauvetage ou à l'évacuation de ressortissants belges, ont été victimes de blessures, d'accidents ou de traumatismes résultant de sévices exercés par les autochtones.

En effet, de nombreux civils ont soit au cours d'actions isolées, soit en collaboration directe avec l'armée ou la Force publique, participé à l'œuvre de sauvetage de nos compatriotes et se sont exposés de ce fait à de nombreux risques et à des périls parfois mortels.

Le Gouvernement estime devoir réparation à tous les belges civils ou militaires qui, par esprit d'altruisme et malgré les dangers qu'ils couraient se sont portés au secours de leurs semblables menacés et ont été victimes de leur dévouement.

L'article 1<sup>er</sup> limite le champ d'application de cette réparation aux faits dommageables survenus sur le territoire du Congo et du Ruanda-Urundi entre le 1<sup>er</sup> juillet 1960, date de l'accession du Congo à l'indépendance, et une date qui sera fixée par le Roi.

L'article 2 détermine les ayants droit à savoir toutes les personnes de nationalité belge y compris les membres belges de la Force publique. Il précise la nature des faits dommageables visés, soit les blessures, les accidents ou les sévices et expose les circonstances particulières dans lesquelles ils doivent être survenus.

Il stipule en outre, que les pensions d'invalidité accordées dans ces conditions sont calculées conformément à l'article 10, § 2 des lois coordonnées sur les pensions de réparation, c'est-à-dire sur la base du taux prévu notamment pour les blessés de guerre.

L'article 3 vise les militaires de l'armée métropolitaine stationnés au Congo. Ceux-ci sont déjà couverts par la loi du 9 mars 1953 étendant aux faits dommageables survenus en temps de paix les dispositions légales en matières de pensions de réparation. Il est proposé de leur accorder également le taux privilégié prévu par l'article 10, § 2 précité pour les invalidités provenant de faits dommageables identiques à ceux prévus à l'article 2 et contractées dans les mêmes circonstances.

Dans le même esprit l'article 4 rend applicable à la pension éventuelle des veuves ou orphelins des personnes visées aux articles 2 et 3, la majoration prévue par la loi du 11 juillet 1960, majoration dont sont exclues les pensions des veuves des militaires décédés du chef de dommage contractés en temps de paix.

Le second alinéa de l'article 4 garantit l'octroi de soins médicaux et pharmaceutiques aux orphelins.

Het huidige ontwerp dat aan uw beraadslaging wordt onderworpen, is opgesteld in de geest van het recht op pensioen open te stellen, niet alleen voor de militairen van de Weermacht, doch ook voor al de Belgische burgers, welke ook hun hoedanigheid zij, die tijdens een actie tot bescherming, redding of evacuatie van Belgische onderdanen, het slachtoffer zijn geworden van kwetsuren, ongevallen of traumatismen ten gevolge van mishandelingen door de autochtone bevolking.

Inderdaad, talrijke burgers hebben, of wel tijdens afzonderlijke acties, of wel rechtstreeks in samenwerking met het leger of de Weermacht, deelgenomen aan het reddingswerk van onze landgenoten en hebben zich zodoende blootgesteld aan talrijke risico's en aan soms dodelijke gevaren.

De Regering is van oordeel al de Belgen, burgers of militairen, die in een geest van altruïsme en niettegenstaande de gevaren die zij liepen, hulp hebben geboden aan hun bedreigde evenmensen en slachtoffer van hun toewijding zijn geworden, te moeten vergoeden.

Artikel 1 beperkt het toepassingsveld van deze vergoeding tot de schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan op het grondgebied van Kongo en van Ruanda-Urundi tussen 1 juli 1960, datum waarop Kongo tot de onafhankelijkheid is gekomen, en een datum die door de Koning zal worden vastgesteld.

Artikel 2 geeft de rechthebbenden aan, nl. al de personen van Belgische nationaliteit met inbegrip van de Belgische leden van de Weermacht. Het preciseert de aard van de beoogde schadelijke feiten, zijnde de kwetsuren, de ongevallen of de mishandelingen en zet de bijzondere omstandigheden uiteen waarin zij zich hebben moeten voordoen.

Het bepaalt bovendien dat de onder die voorwaarden toegestane invaliditeitspensioenen berekend worden overeenkomstig artikel 10, § 2 van de samengeorde wetten op de vergoedingspensioenen, m.a.w. op basis van het bedrag inzonderheid voorzien voor de oorlogsgekwetsten.

Artikel 3 doelt op de militairen van het leger uit het moederland die hun standplaats hebben in Kongo. Zij zijn reeds gedekt door de wet van 9 maart 1953 waarbij de wetsbepalingen inzake vergoedingspensioenen tot de in vredetijd overkomen schadelijke feiten worden uitgebreid. Er wordt voorgesteld hun insgelijks het bij voornoemd artikel 10, § 2 voorziene voordeliger bedrag toe te kennen voor de invaliditeiten die voortvloeien uit schadelijke feiten die juist dezelfde zijn als degene voorzien bij artikel 2, en die in dezelfde omstandigheden werden opgelopen.

In dezelfde geest stelt artikel 4, op het eventueel pensioen van de weduwen en wezen van de bij de artikelen 2 en 3 beoogde personen, de toepassing in van de bij de wet van 11 juli 1960 voorziene verhoging, waarvan de pensioenen der weduwen van de militairen die uit hoofde van in vredetijd opgelopen schade overleden zijn, uitgesloten zijn.

De tweede alinea van artikel 4 verzekert het toekennen van de kosteloze medische en farmaceutische verzorging aan de wezen.

De plus l'article 5 tend à attribuer, dans la mesure du possible, les avantages prévus par le projet de loi à partir de la date des événements qui leur ont donné ouverture.

*Le Ministre,  
Adjoint aux Finances,*

Daarenboven heeft artikel 5 het toekennen ten doel, in de mate van het mogelijke, van de door het wetsontwerp voorziene voordelen van de datum af van de gebeurtenissen die de rechten hebben doen openvallen.

*De Minister,  
Adjunct voor Financiën,*

F. TIELEMANS.

*Le Ministre des Finances, | De Minister van Financiën,*

A. DEQUAE.

*Le Ministre du Commerce extérieur  
et de l'Assistance technique,*

*De Minister van Buitenlandse Handel  
en Technische Bijstand,*

M. BRASSEUR.

**Projet de loi étendant l'application des lois sur les pensions de réparation aux conséquences de certains faits dommageables survenus sur les territoires de la République du Congo (Léopoldville) et du Ruanda-Urundi.**

**BAUDOIN,**

ROI DES BELGES,

*A tous, présents et à venir, SALUT.*

Sur la proposition de Notre Ministre, Adjoint aux Finances, et de Notre Ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre, Adjoint aux Finances et Notre Ministre des Finances sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE PREMIER.

La présente loi s'applique exclusivement aux conséquences des faits dommageables survenus, entre le 1<sup>er</sup> juillet 1960 et une date qui sera fixée par le Roi, sur les territoires de la République du Congo (Léopoldville) et du Ruanda-Urundi.

ART. 2.

Le bénéfice des lois coordonnées sur les pensions de réparation est étendu aux personnes de nationalité belge qui, au cours d'une action tendant à la protection, au sauvetage ou à l'évacuation de ressortissants belges, ont été victimes soit de blessures, ou d'accidents, soit de traumatismes résultant de sévices exercés par les autochtones.

Pour les dommages physiques ainsi encourus, ces personnes sont indemnisées conformément à l'article 10, § 2, des lois coordonnées sur les pensions de réparations.

ART. 3.

Les militaires de l'armée métropolitaine stationnés sur le territoire de la République du Congo (Léopoldville) et du Ruanda-Urundi bénéficient également du même article 10, § 2, pour les dommages physiques qui sont la conséquence des mêmes faits, survenus au cours des mêmes circonstances.

ART. 4.

L'article premier, § 1<sup>er</sup>, A, de la loi du 11 juillet 1960 est applicable aux pensions des veuves et orphelins des personnes visées aux articles 2 et 3.

**Ontwerp van wet waarbij de toepassing van de wetten op de vergoedingspensioenen wordt uitgebreid tot de gevolgen van sommige schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan op het grondgebied van de Republiek Kongo (Leopoldstad) en van Ruanda-Urundi.**

**BOUDEWIJN,**

KONING DER BELGEN,

*Aan allen die nu zijn en later wezen zullen.*  
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister, Adjunkt voor Financiën, en Onze Minister van Financiën,

HEBBERN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister, Adjunkt voor Financiën en Onze Minister van Financiën worden gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt :

ARTIKEL EÉN.

Deze wet is uitsluitend van toepassing op de gevolgen van schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan, tussen 1 juli 1960 en een datum die door de Koning zal worden vastgesteld, op de grondgebieden van de Republiek Kongo (Leopoldstad) en van Ruanda-Urundi.

ART. 2.

Het voordeel van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen wordt uitgebreid tot de personen van Belgische nationaliteit die tijdens een actie tot bescherming, redding of evacuatie van Belgische onderdanen, het slachtoffer zijn geweest hetzij van verwondingen of ongevallen, hetzij van traumatismen ten gevolge van mishandelingen door de autochtone bevolking.

Voor de aldus opgelopen lichamelijke schade worden deze personen vergoed overeenkomstig artikel 10, § 2 van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen.

ART. 3.

De militairen van het leger uit het moederland die hun standplaats hebben op het grondgebied van de Republiek Kongo (Leopoldstad) en van Ruanda-Urundi, hebben insgelijks het genot van hetzelfde artikel 10, § 2, voor de lichamelijke schade die het gevolg is van dezelfde feiten tijdens dezelfde omstandigheden overkomen.

ART. 4.

Artikel 1, § 1, A, van de wet van 11 juli 1960 is van toepassing op de pensioenen van de weduwen en de wezen van de onder artikelen 2 en 3 bedoelde personen.

Les mêmes orphelins pourront en outre bénéficier des dispositions de l'article 59 des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

## ART. 5.

§ 1<sup>er</sup>. Les pensions prévues par la présente loi, prennent cours :

a) le premier du mois qui suit le fait dommageable ou le décès de la victime lorsque ces événements se situent avant la publication de la loi et qu'une demande a été introduite dans les trois mois de cette publication;

b) aux dates fixées par les articles 20 et 36 des lois coordonnées sur les pensions de réparation dans les autres cas.

§ 2. Les pensions déjà accordées conformément à la législation antérieure sont portées aux taux fixés par les articles 3 et 4 de la présente loi à partir de la date de leur attribution.

Donné à Bruxelles, le 12 avril 1962.

Dezelfde wezen zullen bovendien het voordeel van het bepaalde in artikel 59 van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen mogen genieten.

## ART. 5.

§ 1. De door deze wet voorziene pensioenen nemen een aanvang :

a) de eerste van de maand die volgt op het schadelijk feit of op het overlijden van het slachtoffer wanneer deze gebeurtenissen overkomen zijn vóór de bekendmaking van de wet en er binnen de drie maanden na deze bekendmaking een aanvraag werd ingediend;

b) op de door de artikelen 20 en 36 van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen vastgestelde data in de andere gevallen.

§ 2. De overeenkomstig de vroegere wetgeving reeds toegekende pensioenen worden van de datum af van hun toekenning gebracht op de door de artikelen 3 en 4 van deze wet vastgestelde bedragen.

Gegeven te Brussel, de 12<sup>e</sup> april 1962.

BAUDOUIN.

Par le Roi :

*Le Ministre,  
Adjoint aux Finances.*

Van Koningswege :

*De Minister,  
Adjunct voor Financiën.*

F. TIELEMANS.

*Le Ministre des Finances.*

*De Minister van Financiën.*

A. DEQUAE.

*Le Ministre du Commerce extérieur  
et de l'Assistance technique.*

*De Minister van Buitenlandse Handel  
en Technische Bijstand.*

M. BRASSEUR.

## AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre, Adjoint aux Finances, le 9 mars 1962, d'une demande d'avis sur un projet de loi « étendant l'application des lois sur les pensions de réparation aux conséquences de certains faits dommageables survenus sur les territoires de la République du Congo (Léopoldville) et du Ruanda-Urundi », a donné le 14 mars 1962 l'avis suivant :

La phrase liminaire de l'article 2, alinéa 1<sup>er</sup>, devrait se lire : « Le bénéfice des lois coordonnées sur les pensions de réparation est étendu aux personnes... ».

Suivant les intentions du Gouvernement, seuls les traumatismes, à l'exclusion des blessures et des accidents, doivent résulter des sévices exercés par les indigènes. Il serait, dès lors, préférable, en vue de la clarté du texte, de rédiger comme suit la fin de l'alinéa 1<sup>er</sup> du même articles : « ... ont été victimes soit de blessures ou d'accidents, soit de traumatismes résultant de sévices exercés par les indigènes ».

La Chambre était composée de :

MM. J. SUETENS, premier président; L. MOUREAU et G. HOLOYE, conseillers d'Etat; A. BERNARD et CH. VAN REEPINGHEN, assesseurs de la section de législation; C. ROUSSEAU, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS.

Le rapport a été présenté par M. J. P. HAESAERT, substitut.

*Le Greffier, — De Griffier,*

(s.)  
(w.g) C. ROUSSEAU.

Pour expédition délivrée au Ministre, Adjoint aux Finances.

Le 20 mars 1962.

*Pour le Greffier du Conseil d'Etat,*

C. ROUSSEAU.  
*Greffier-adjoint. — Adjunct-griffier.*

## ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 9<sup>e</sup> maart 1962 door de Minister, Adjunct voor Financiën, verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « waarbij de toepassing van de wetten op de vergoedingspensioenen wordt uitgebreid tot de gevolgen van sommige schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan op het grondgebied van de Republiek Kongo (Leopoldstad) en van Ruanda-Urundi », heeft de 14<sup>e</sup> maart 1962 het volgend advies gegeven :

De inleidende volzin van artikel 2, eerste lid, dient te worden gelezen als volgt :

« Het voordeel van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen wordt uitgebreid tot de personen... ».

Volgens de bedoeling van de Regering moeten alleen de traumatismen, niet de verwondingen en ongevallen, het gevolg zijn van mishandelingen door inlanders. Duidelijkheidshalve leze men dus het slot van het eerste lid van hetzelfde artikel als volgt : « ... het slachtoffer zijn geweest hetzij van verwondingen of ongevallen, hetzij van traumatismen ten gevolge van mishandelingen door inlanders ».

De Kamer was samengesteld uit :

De Heren J. SUETENS, eerste-voorzitter; L. MOUREAU, en G. HOLOYE, raadsheren van State; A. BERNARD en CH. VAN REEPINGHEN, bijzitters van de afdeling wetgeving; C. ROUSSEAU, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. P. HAESAERT, substituuat.

*De Voorzitter, — Le Président,*

(s.)  
(w.g) J. SUETENS.

Voor uitgifte afgeleverd aan de Minister, Adjunct voor Financiën.

De 20 maart 1962.

*Voor de Griffier van de Raad van State,*